

Istungidokument

A9-0335/2023

7.11.2023

RAPORT

2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise kohta digitaalsel
ühtsel turul
(2023/2019(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Beata Mazurek

Kaasatud komisjonide arvamuse koostajad vastavalt kodukorra artiklile 57:
Sabine Verheyen, kultuuri- ja hariduskomisjon
Karen Melchior, õiguskomisjon

SISUKORD

	lk
SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE.....	3
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	7
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS.....	17
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	23
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	32
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	33

SELETUSKIRI – FAKTIDE JA TÄHELEPANEKUTE KOKKUVÕTE

1. Sissejuhatus

Käesolevas rakendamisarportis uuritakse asukohapõhise tõkestuse määruse (EL) 2018/302 (edaspidi „määrus“) rakendamist alates selle kohaldamise algusest 3. detsembril 2018. Määrus oli üks niisuguse digitaalse ühtse turu strateegia meetmetest, mis võeti vastu komisjoni eelmise koosseisu ametiajal 2014–2019, et tagada üksikisikutele ja ettevõtjatele paremad kaupadele ja teenustele juurdepääsu tingimused.

Siinse rakendamisarporti eesmärk on kaaluda, mil määral on määrus aidanud edukalt kaasa siseturu paremale integreerimisele, mis on andnud tarbijatele paremaid ja ettevõtjatele rohkem võimalusi. Pärast komisjoni esimest, 2020. aastal avaldatud hindamisaruannet määruse rakendamise kohta, on nüüd aeg kavandada selle järgmist hindamisaruannet, mille komisjon peaks määruse artiklis 9 sisalduva läbivaatamisklausli kohaselt koostama ja esitama 2025. aastal.

2. Määruse kohaldamisala ja eesmärk

Määrusega keelatakse põhjendamatud geograafilised piirangud kaupade ja teenuste müügil ELis. Selles käsitletakse eriti asukohapõhist tõkestust ja klientide põhjendamatut diskrimineerimist üksnes nende kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel, eesmärgiga hõlbustada juurdepääsu piiriülestele pakumistele siseturul. Eelkõige on määruse artikliga 3 keelatud veebisaitidele juurdepääsu blokeerimine ja ümbersuunamine ilma kliendi eelneva nõusolekuta. Määruse artiklis 4 on kindlaks määratud eriolukorrad, kus asukohapõhine tõkestus ei ole põhjendatud ja kus teisest liikmesriigist pärit klientidel peaks olema võimalik ostelda nagu kohalikud. Määrusega ei nõuta siiski kauplejatelt aktiivset piiriülest müüki ja tarnimist. Määruse artikkel 5 sisaldab erisätet diskrimineerimiskeelu kohta seoses kauplejate poolt aktsepteeritud maksevahendite ulatusega.

Määruse kohaldamisala on viidud vastavusse teenuste direktiivi kohaldamisalaga, nii et seda ei kohaldata selliste sektorite suhtes nagu audiovisuaalteenused, jaefinantsteenused, transpordi- või elektroonilise side teenused. Lisaks ei kohaldata määruse artiklit 4 mitteaudiovisuaalsete elektrooniliselt osutatavate teenuste suhtes, mille peamine sisu on juurdepääsu võimaldamine autoriõigustega kaitstud teostele (näiteks e-raamatud, muusika, mängud ja internetis pakutav tarkvara) ja nende kasutamise võimaldamine. Artiklis 9 on siiski esitatud läbivaatamisklausel, milles sätestatakse komisjoni kohustus määrust korrapäraselt hinnata, hinnates eelkõige selle kohaldamisala ja seda, kas määrust tuleks kohaldada ka niisuguste elektrooniliselt osutatavate teenuste suhtes, mille peamine sisu on juurdepääsu võimaldamine autoriõigustega kaitstud teostele ja nende kasutamise võimaldamine.

3. Määruse esimene lühiajalist perioodi hõlmav läbivaatamine

COVID-19 kriisi tõttu viis komisjon esimese läbivaatamise lõpule viivitusega ja hindamisaruanne avaldati 30. novembril 2020 (COM(2020)0766¹).

¹ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava

Hindamisaruandes analüüsitakse rakendamise esimest 18 kuud. See näitab, et tarbijate teadlikkus on märkimisväärne ja ootused on eriti kõrged nendes olukordades, kus piiriülesest kättetoimetamisest keeldutakse, kuigi määrus seda aspekti ei hõlma. Hindamisaruandes osutatakse määruse esialgsele soodsale mõjule: näiteks on vähenenud veebisaitidele juurdepääsu tõkestamine või tarbijate ümbersuunamine teistele veebisaitidele. Teisest küljest on enamiku liikmesriikide täitevasutustele volituste andmises esinenud märkimisväärseid viivitusi. Registreerumis- ja maksetappides on endiselt takistusi. Lähiajal on oodata nende probleemide lahendamisel edasilikumist, eelkõige siis, kui jõustuvad kõik digitaalse ühtse turu strateegia e-kaubanduse meetmed ning suureneb õiguslik prognoositavus. Siiski tuleks kaaluda lisameetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada tõkked ja vähendada koormust piiriüleste teenuste, eelkõige postipakkide kättetoimetamise teenuste osutamisel, et kasutada tarbijate ja ettevõtjate jaoks täielikult ära ühtse turu potentsiaal.

Hindamisaruandes käsitletakse ka asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisala võimalikku laiendamist, sealhulgas seoses autoriõigusega kaitstud sisuga. Aruandes esitatud andmed näitavad, et sellise laiendamise mõju oleks sisu eri liikide puhul erinev, sõltuvalt tarbijate nõudlusest ja sisu kättesaadavusest kogu ELis. Seoses määruse kohaldamisala laiendamisega audiovisuaalsele sisule rõhutatakse aruandes võimalikku kasu tarbijatele, eelkõige sisu paremat kättesaadavust piiriülesest. Aruandes tuuakse esile ka kohaldamisala laiendamise võimalik mõju audiovisuaalsektori üldisele dünaamikale, kuid jõutakse järeldusele, et seda on vaja põhjalikumalt hinnata.

Aruanne avaldatakse koos komisjoni talituste töödokumendi ja komisjoni analüüsi toetavate uuringutega². See ei sisalda spetsiifilisi ettepanekuid ega ajakava määruse läbivaatamiseks. Eelkõige audiovisuaalse sisu vallas on komisjon pidanud dialoogi sidusrühmadega. Komisjon jälgib ka edaspidi määruse mõju, tuginedes kogutud tõenditele ja sidusrühmadelt saadud tagasisidele, samuti digitaalse ühtse turu meetmete rakendamisele, ning püüab teha kokkuvõtteid piiriüleste tõkete edasise vähendamisel tehtud edusammudest.

4. Järeldused

Digitaalse ühtse turu strateegia olulise algatusena on määrust kohaldatud nüüdseks üle nelja aasta. Kuigi komisjoni 2020. aasta aruanne näitas tänu määruse rakendamisele mõningaid soodsaid muutusi, siis arenguruumi veel on. Määruse rakendamist silmas pidades mõõnas ka komisjon ise, et on vaja rohkem tõendeid täitmise tagamise eri meetmete tõhususe, proportsionaalsuse ja hoiatava mõju kohta riiklikul tasandil seoses ettevõtjatevaheliste tehingutega. Samuti soovis komisjon tähelepanelikult jälgida, kui tõhusad on väga erineva suurusega minimaalsed ja maksimaalsed trahvid liikmesriikides ja nende piires.

Komisjoni järeldas senise rakendamise põhjal seda, et tarbijate teadlikkus on piiratud, kuid esialgne mõju on mõnevõrra positiivne. Näiteks ei tõkestata enam nii palju veebisaitidele juurdepääsu ja seal registreerumist ning vähem esineb tarbijate ümbersuunamist teistele veebisaitidele. Teisest küljest on enamiku liikmesriikide täitevasutustele volituste andmises esinenud märkimisväärseid viivitusi. Lisaks ei taha kauplused jätkuvalt pakkuda piiriülese kättetoimetamise võimalusi, mis ei kuulu praegu määrusega kehtestatud kohustuste hulka. Lähiajal peaks olema oodata nende probleemide lahendamisel edasilikumist, eelkõige siis, kui jõustuvad kõik digitaalse ühtse turu strateegia e-kaubanduse meetmed ning suureneb

läbivaatamise kohta.

² [Komisjoni talituste töödokument ja uuringud asukohapõhise tõkestuse kohta.](#)

õiguslik prognoositavus.

5. Edasised sammud

Seoses võimalusega laiendada määruse kohaldamisala, eeskätt autoriõigusega kaitstud internetisisule, saab aruandes esitatud andmetest järeldada, et mõju varieerub sisu liigi järgi, olenevalt tarbijanõudlusest ja sisu kättesaadavusest kogu ELis. Näiteks võib määruse kohaldamisala laiendamine mõnele teenusele mõjutada tarbija heaolu koguni negatiivselt, sest teatavates liikmesriikides, kus need teenused on praegu odavamad, võivad hinnad tõusta. Aruandes selgitatakse välja võimalikud eelised, eelkõige seoses audiovisuaalse sisuga, mille kättesaadavus on sageli piiratud riigipiiridega ja millele juurdepääs on tihti asukohapõhiselt tõkestatud. Samas selgitatakse aruandes välja ka sisu tootmise investeerimise võimalikud probleemid ning mõjud tegevusvaldkonna üldisele ökosüsteemile ja heaolule, mis nõuavad põhjalikumat hindamist. Üldiselt on määruse kohaldamisala laiendamise mõju suuresti autoriõiguste litsentsimise tavadest ja autoriõiguse seadustega seotud kaalutlustest.

Eeskätt audiovisuaalse sisu puhul alustas komisjon dialoogi sidusrühmadega, et aidata kaasa kvaliteetse sisu levikule kogu ELis. Aruanne selle dialoogi tulemuste ja järelduste kohta tuleks avalikustada ja esitada parlamendile.

Praeguses etapis näib, et määruse täielik mõju ilmneb alles aja jooksul, kui selle täitmise tagamist tugevdatakse ja hakatakse kohaldama muid asjakohaseid (e-kaubanduse) meetmeid ning saab hinnata COVID-19 kriisi täielikku mõju eri tegevusvaldkondadele. Senikaua tuleks järeelmeetmetes keskenduda edasisele seirele ja teadlikkuse suurendamisele ning ühtlasi tõhustada täitmise tagamist ja juhendamist. Lisaks võivad teatavad viimastel aastatel ilmnunud puudused nõuda rohkemate seadusandlike meetmete võtmist. Seetõttu tuleks lähitulevikus kavandada uue kokkuvõtte koostamist. Seire tulemusest on selge, kas komisjon kaalub määruse kohaldamisala laiendamise kohta muudatusettepanekute tegemist või muid järeelmeetmeid, sealhulgas asjakohast seadusandlikku sekkumist, et saavutada määruse täielik potentsiaal.

6. Raportööri seisukoht

Eespool nimetatud punkte arvesse võttes keskendub raportöör käesolevas raportis projektis järgmistele põhiküsimustele.

Asukohapõhise tõkestuse määrus on endiselt oluline õigusakt, mis tugevdab ühtse turu nõuetekohast toimimist. Tarbijad väärivad toodete ja teenuste võrdset kättesaadavust kogu ELis. Võttes arvesse määruse piiratud kohaldamisala, võib olla keeruline käsitleda kõiki põhimõtteid „ostle nagu kohalik“ õõnestavaid küsimusi. Seepärast on vaja, et komisjon ja liikmesriigid analüüsiks id laiemat õigusraamistikku ja võimalikke muudatusi, mis võiksid lihtsustada piiriüleste tehingute tegemist, peamiselt postipakkide kättetoimetamise teenuste valdkonnas. Samuti tuleks hindamise käigus võtta lisameetmeid, et tugevdada õigust passiivsele müügile, mida mõnel juhul kahjustavad valikulise turustamise ja ainuõiguste kokkulepped. Seni peavad liikmesriigid asukohapõhise tõkestuse määrust viivitamata täielikult kohaldama ja tagama selle täitmise, sest ainult siis on võimalik seda täielikult hinnata. Samuti peaksid nad tegema tihedamat koostööd tarbijakaitsealase koostöö võrgustikus.

Määruse kohaldamisala paremaks mõistmiseks tuleb korraldada rohkem läbipaistvuse ja

teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, eelkõige kauplejate ja tarbijate jaoks. Raportöör tunneb muret selle pärast, et piiriülestele klientidele kehtivad erinevad hinnad ja nad ei saa sageli registreeruda veebisaitidel, mis registreerumist nõuavad, ega maksta soovitud teenuse eest oma välisriigi krediitkaardiga. Tarbijaid ei tohiks takistada saada osa teistes riikides kättesaadavast pakkumistest, välja arvatud hästi põhjendatud juhtudel.

Raportöör peab kahetsusväärseks, et erinevalt muusikast, e-raamatutest, videomängudest ning tarkvaratoodetest ja -teenustest on audiovisuaalturul tehtud piiriülese kättesaadavuse parandamiseks vähe edusamme. Kuigi audiovisuaalne sisu ei kuulu määruse kohaldamisalasse, mainiti läbivaatamisklauslis sõnaselgelt sektori võimalikku lisamist, kuna tarbijad peavad seda kõige rohkemate asukohapõhiste tőketega sektoriks. Raportöör tunnustab siiski loomesektori erilist keskkonda, mis on seotud litsentsilepingute, autoriõigust käsitlevate õigusaktide ja riskijagamisega. Oleks hea näha muusikatööstusega sarnaste ärimudelite loomulikku arengut, et võtta arvesse tarbijate uusi ootusi. Kui sektor ise ei tee asjakohaseid muudatusi, tuleks siiski ette näha seadusandlikud meetmed.

Määruse täieliku mõju saavutamiseks on vaja terviklikku lähenemisviisi. Internetikauplejad, eelkõige väikesed ja mikroettevõtjad, seisavad endiselt silmitsi haldustakistustega (nt käibemaksukohustuslasena registreerimise nõuded) ja ebakindlusega piiriülese müügi suhtes kohaldatavate tarbijakaitsenõuete suhtes. Need probleemid võivad seega heidutada kauplejaid piiriüleses müügis aktiivsemalt osalemast. Võimalikku koostoimet digitaalse ühtse turu strateegia muude meetmetega tuleb täielikult hinnata ja laiendada, näiteks muudatused piiriülese e-kaubanduse või postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste käibemaksu valdkonnas. Lisaks kutsub raportöör komisjoni üles andma liikmesriikidele lisasuuniseid määruse kohaldamise ja selle seose kohta teenuste direktiiviga.

Raportöör usub, et on äärmiselt tähtis, et komisjon analüüsiks ka edaspidi COVID-19 pandeemia mõju tarbijate ja kauplejate käitumisele, mida ei ole komisjoni 2020. aasta aruandes piisavalt kajastatud.

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise kohta digitaalsel ühtsel turul (2023/2019(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
- võttes arvesse 28. veebruari 2018. aasta määrust (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel¹ (edaspidi „asukohapõhise tõkestuse määrus“),
- võttes arvesse 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul² (teenuste direktiiv),
- võttes arvesse 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/22/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta³,
- võttes arvesse 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta⁴ (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv),
- võttes arvesse 17. aprilli 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/789, millega kehtestatakse ringhäälinguorganisatsioonide teatavate veebiülekannete ning televisiooni- ja raadiosaadete taasedastamise suhtes kohaldatavate autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste teostamise reeglid⁵,
- võttes arvesse 14. juuni 2017. aasta määrust (EL) 2017/1128 võrgusisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul⁶ (kaasaskantavuse määrus),
- võttes arvesse 12. detsembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta⁷ (tarbijakaitsealase koostöö määrus),
- võttes arvesse 29. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/782 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta⁸,
- võttes arvesse komisjoni 30. novembri 2020. aasta aruannet asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta

¹ ELT L 60 I, 2.3.2018, lk 1.

² ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

³ ELT L 110, 1.5.2009, lk 30.

⁴ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

⁵ ELT L 130, 17.5.2019, lk 82.

⁶ ELT L 168, 30.6.2017, lk 1.

⁷ ELT L 345, 27.12.2017, lk 1.

⁸ ELT L 172, 17.5.2021, lk 1.

(COM(2020)0766) ja selle lisatud töödokumenti (SWD(2020)0294),

- võttes arvesse komisjoni 2020. aastal avaldatud uuringut „The impacts of the extension of the scope of the geo-blocking regulation to audiovisual and non-audiovisual services giving access to copyright protected content“ (Mõju, mis kaasneb asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisala laiendamisega audiovisuaalsetele ja mitteaudiovisuaalsetele teenustele, mis annavad juurdepääsu autoriõigusega kaitstud sisule),
 - võttes arvesse komisjoni 2016. aasta mais avaldatud uuringut „Mystery shopping survey on territorial restrictions and geoblocking in the European Digital Single Market“ (Kontrollostude uuring territoriaalsete piirangute ja asukohapõhise tõkestuse kohta Euroopa digitaalsel ühtsel turul),
 - võttes arvesse komisjoni 2019. aastal avaldatud uuringut „Flash Eurobarometer 477 on Accessing content Online and Cross-border Portability of Online Service, Cross-border Access to Content Online, and intra-EU Calls“ (Eurobaromeetri kiiruuring nr 477, milles käsitletakse veebisisule juurdepääsu ja võrgusisuteenuste piiriülest kaasaskantavust, piiriülest juurdepääsu veebisisule ja ELi-siseseid kõnesid),
 - võttes arvesse komisjoni 2020. aasta juunis avaldatud uuringut „Mystery Shopping Survey on territorial restrictions and geo-blocking in the European Digital Single Market“ (Kontrollostude uuring territoriaalsete piirangute ja asukohapõhise tõkestuse kohta Euroopa digitaalsel ühtsel turul),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1 lõike 1 punkti e ja 3. lisa,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0335/2023),
- A. arvestades, et asukohapõhise tõkestuse määruse eesmärk on parandada klientide jaoks kaupade ja teenuste kättesaadavust ning vältida klientide põhjendamatut diskrimineerimist ühtsel turul, taotledes nelja erieesmärki: parandada klientide jaoks läbipaistvust, võimaldades juurdepääsu veebisaitidele või mobiilirakendustele kogu ühtsel turul, hoida ära klientide põhjendamatut erinevat kohtlemist kaupadele ja teenustele juurdepääsul kogu ühtsel turul, parandada riiklikku jõustamist seoses põhjendamatult asukohapõhise tõkestuse ja mis tahes muu diskrimineerimisega klientide elukoha, asukoha või kodakondsuse alusel, suurendades ühtlasi piiriüleste tehinguid tegevate ettevõtjate õiguskindlust;
- B. arvestades, et asukohapõhise tõkestuse määruse üldeesmärk on tagada, et ettevõtjad kohtleksid ELi kliente (sealhulgas tarbijaid ja teisi lõppkasutajaid) ühtemoodi, olenemata nende geograafilisest asukohast, kodakondsusest või elukohast;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis, et komisjon hindaks hoolikalt, kas asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse oleks võimalik lisada elektrooniliselt osutatavad teenused, mille peamine sisu on juurdepääsu võimaldamine autoriõigustega kaitstud teostele või muule autoriõigustega kaitstud materjalile ja nende

kasutamise võimaldamine; arvestades, et asukohapõhise tõkestuse määruse artikli 9 kohaselt pidi komisjon selle hindamise ellu viima 23. märtsiks 2020; arvestades, et komisjoni aruandes asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta märgiti, et Euroopa tarbija saab internetis kättesaadavatest ELi 27 liikmesriigi filmidest vaadata keskmiselt vaid 14 %⁹; tuletab meelde, et juurdepääs on liikmesriigiti väga erinev: Kreeka tarbijad saavad vaadata vaid 1,3 % kõigist ELi liikmesriikides kättesaadavatest filmidest, samal ajal kui Saksamaa tarbijad saavad kõigist liikmesriikides kättesaadavatest filmidest vaadata 43,1 %;

- D. arvestades, et 2021. aasta märtsis toimus Euroopa Parlamendi täiskogul asukohapõhise tõkestuse määruse hindamise üle arutelu, kus komisjonil paluti võtta vastu seadusandlik ettepanek, et lisada audiovisuaalteenused asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse; arvestades, et selle arutelu käigus teatas komisjon, et kavatseb alustada dialoogi sidusrühmadega, et teha kindlaks, kuidas edendada audiovisuaalse sisu paremat ringlust kogu ELis, ning võttis kohustuse teha 2022. aasta lõpuks kokkuvõtte saavutatud edusammudest ning seejärel otsustada järgmiste sammude üle ja kaaluda eri võimalusi, sealhulgas seadusandlikke sekkumismeetmeid;
- E. arvestades, et nende tarbijate arv, kes soovivad pääseda juurde teistes liikmesriikides pakutavale audiovisuaalsele sisule, kasvab pidevalt; arvestades, et seda silmas pidades on komisjonil kavas alustada dialoogi sidusrühmadega, et aidata kaasa kvaliteetse sisu levikule kogu ELis; arvestades, et see dialoog lisati seitsmenda meetmena meedia- ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskavasse¹⁰; arvestades, et sidusrühmadega peetud dialoogis toodi esile audiovisuaalsektori territoriaalse toimimise tähtsus, kuna see sektor on ELile oluline nii majanduslikult kui ka kultuuriliselt ning vajalik ka kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meedia pluralismi säilitamiseks;
- F. arvestades, et piirialadel elavatel või keelevähemusse kuuluvatel kodanikel ei ole asukohapõhise tõkestuse tõttu mõnikord võimalik pääseda juurde nende emakeeles olevale sisule, mis võib piirata nende juurdepääsu kultuurisisule; arvestades, et tellitava sisu kasv ning audiovisuaalsisu tarbimise harjumuste muutumine peaks ajendama sisu litsentsimist käsitlevat ELi lähenemisviisi uuesti läbi vaatama;
- G. arvestades, et liikmesriikides on olnud asukohapõhise tõkestuse määruse ülevõtmisel probleeme ja viivitusi;
- H. arvestades, et asukohapõhise tõkestuse määrust tuleb vaadelda üldise e-kaubanduse meetmepaketi ning muude seonduvate õigusaktide kontekstis, eelkõige mis puudutab postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenust, tarbijakaitsealase koostöö määrust ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi, pidades silmas selle potentsiaali suurendada piiriülest e-kaubandust Euroopas, mis on digitaalse ühtse turu täieliku toimimise eeltingimus;
- I. märgib piiriülese majandustegevuse kasutamata potentsiaali ja rõhutab, et seda tegevust saaks edendada, kõrvaldades allesjäänud asukohapõhise tõkestuse tõkked, tagades seeläbi siseturu sujuva toimimise ja kõigile Euroopa kodanikele võrdse juurdepääsu kaupadele ja teenustele nende asukohast sõltumata, edendades samal ajal veelgi toodete ja teenuste vaba liikumist kooskõlas asukohapõhise tõkestuse määruse põhimõtetega;

⁹ [COM\(2020\)0766](#).

¹⁰ [COM\(2020\)0784](#).

rõhutab vajadust suurendada tarbijate teadlikkust, kuna paljud kodanikud ei ole ikka veel teadlikud kehtivatest reeglitest, mis vähendab usaldust piiriülese netikaubanduse vastu; nõuab lisameetmeid, et kõrvaldada põhjendamatud tõkked ja vähendada koormust piiriüleste teenuste osutamisel, et realiseerida ühtse turu täielik potentsiaal tarbijate ja ettevõtjate jaoks, ning meetmete paremat jõustamist riiklikul tasandil, et tagada asukohapõhise tõkestuse määruse tõhusus;

2. rõhutab asukohapõhise tõkestuse määruse tähtsust tugevama, järjepidevama, juurdepääsetavama ja õiglasema siseturu loomisel kõigi ELi kodanike ja ettevõtjate jaoks ilma diskrimineerimise ja põhjendamatute tõketeta ning olenemata nende kodakondsusest, elu- või asukohast; rõhutab, et tuleb teha ära rohkem, et saavutada määruse täielik potentsiaal, sealhulgas tugevdades kaupade ja teenuste piiriülest vahetust toetavat õigusraamistikku;
3. märgib, et komisjon avaldas aruande asukohapõhise tõkestuse määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta (COM(2020)0766) seitse kuud pärast määruses sätestatud tähtaega; tunnistab, et esimene läbivaatamine viidi ellu enne COVID-19 pandeemia algust, mis tähendab, et komisjoni 2020. aasta aruandes ei kajastatud seetõttu pandeemia põhjustatud muutusi ei tarbija- ega ka kauplemiskäitumises; tuletab meelde, et tarbimisharjumused on muutunud ja üha rohkem eelistatakse osta kaupu ja teenuseid internetist ning COVID-19 pandeemia mõju tugevdas neid suundumusi veel rohkem; tunnistab veebitegevuse, sealhulgas e-kaubanduse, digiteenuste ja kaugtöö hoogustumist, rõhutades vajadust tugeva ja kaasava digitaalse ühtse turu järele, mis arvestaks nende muutuvate tarbijaharjumustega; rõhutab seetõttu vajadust teha selle valdkonna uute andmete põhjal põhjalikumaid järeldusi ning kaaluda turu killustatuse vähendamiseks, põhjendamatute tõkete kõrvaldamiseks ning tarbijate õiguste ja kogemuste parandamiseks lisameetmete võtmist, pidades ühtlasi silmas, et pandeemia tõttu hakkas 12 % ELi ettevõtjatest¹¹ müüma kaupu või teenuseid internetis või püüdis seda teha rohkem; rõhutab vajadust hinnata kiirendatud digipöörde kontekstis asukohapõhise tõkestuse määrust, sealhulgas selle tulemuslikkust, uuesti ja põhjalikult, võttes arvesse ka COVID-19 pandeemiast tingitud muutusi tarbijate ja kauplejate käitumises;
4. kutsub liikmesriike üles asukohapõhise tõkestuse määrust täielikult kohaldama ja tagama selle täitmise ning tegutsema otsustavalt üksuste vastu, kes jätavad tarbijad ilma kõigist ühtse turu pakutavatest eelistest, ning tagama selleks muu hulgas korralikud täitmise tagamise vahendid ja tihendama piiriülest koostööd, sealhulgas tugevdatud tarbijakaitsealase koostöö võrgustiku kaudu; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks määruse täitmist paremini, et vältida reeglite killustumist; kutsub komisjoni üles seda hõlbustama, hinnates täitmise tagamise eri meetmeid, mida liikmesriigid on seni võtnud, et teha kindlaks, millised on kõige proportsionaalsemad ja tulemuslikumad, ning jagades seda parimate tavadena, et soodustada liikmesriikides ühtset tegutsemisviisi;
5. tunnistab, et nii liikmesriikide sees kui ka vahel on palju eri võimalusi kohaldada miinimum- ja maksimumtrahve; kutsub komisjoni üles tähelepanelikumalt jälgima, kas sellised lahkevused võivad kahjustada määruse tulemuslikkust ja ühtlustatud kohaldamist;

¹¹ Eurostat, „[Online sales efforts on the rise to the pandemic](#)“ (Internetimüügi suurenemine pandeemia ajal), 11. aprill 2022.

6. rõhutab, et vaja on tugevamat andmekogumis- ja analüüsiraamistikku, et paremini mõista asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse mõju ja tulemuslikkust, sealhulgas selle mõju tarbijate käitumisele ja turudünaamikale; märgib, et üha sagenev kaupade ja teenustega kauplemise digitaliseerimine pakub suurepäraseid võimalusi piiriülese juurdepääsu soodustamiseks ja ELi eri ettevõtjate vahel konkurentsi edendamiseks, mis toob tarbijatele kasu;
7. tunnistab vajadust rohkemate tõendite järele täitmise tagamise eri meetmete tulemuslikkuse, proportsionaalsuse ja hoiatava mõju kohta liikmesriikides seoses ettevõtjatevaheliste tehingutega; nõuab, et komisjon teeks põhjaliku uuringu asukohapõhise tõkestuse määruse mõju kohta ettevõtjatevahelistele tehingutele, pöörates eritähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd);
8. märgib, et kolmandik kõigist pädevatele asutustele esitatud kaebustest ei olnud määrusega tegelikult hõlmatud, sealhulgas autoriõigusega kaitstud sisu ja kindlustusteenused, mis näitab, et tarbijad peavad asukohapõhist tõkestust nendes valdkondades eriti problemaatiliseks; rõhutab, kui oluline on kaaluda võimalikku kasu, mis kaasneks määruse kohaldamisala laiendamisega uutele valdkondadele ning selliste meetmete kehtestamisega, mille eesmärk on suurendada teadlikkust sellest määrusest ja mis tahes muudest kohaldatavatest õigusaktidest; kutsub komisjoni üles võtma meetmeid, et hinnata, kas muude kohaldatavate õigusaktide täitmise tagamisel ilmnenuv puudused võivad tahtmatult kaasa tuua selle määrusega seotud kaebusi või probleeme;
9. märgib, et enamikus liikmesriikides olid kõige levinumad kaebuste esitamise põhjused internetipõhiste kasutajaliidestele juurdepääsu tõkestamine ning ümbersuunamine; tuletab meelde, et uue tarbijakaitsealase koostöö määruse eesmärk on tugevdada tarbijakaitsealase koostöö võrgustiku koostööd, kuna sellega nähakse ette uued menetlused ning tõhustatud vastastikuse abi ja hoiatusmehhanismid; nõuab, et hinnataks nende uute menetluste ja mehhanismide tulemuslikkust, suurendataks koordineerimist ning töötataks välja strateegiad kõige levinumate kaebuste põhjustega tegelemiseks; rõhutab, et nii kauplejate kui ka tarbijate teadlikkuse suurendamise kampaaniates tuleb teha suuremaid pingutusi;
10. tuletab meelde, et asukohapõhise tõkestuse määruse kohaselt on tarbija kodakondsuse, elukoha ja asukoha põhjal toimuv hinnapõhine diskrimineerimine keelatud; kutsub komisjoni üles pidevalt hindama tehisintellekti kasutamise mõju ja selle võimalikku mõju klientide teadlikkusele asukohapõhise tõkestuse tavadest, näiteks muutes sellised tavad tarbijatele vähem nähtavaks;
11. tunnistab, et piiriüleste klientide jaoks võivad endiselt esineda teatavad hinnaerinevused, mida saab põhjendada selliste teguritega nagu erinevad käibemaksumäärad ja suuremad piiriülese kättetoimetamise kulud; on siiski veendunud, et tarbijatel ei tohiks takistada juurdepääsu samade või teiste teenuseosutajate poolt ühtsel turul kättesaadavaks tehtud konkurentsivõimelistele pakkumistele;
12. tunnistab, et eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks võivad tekkida praktilised, korralduslikud ja rahalised probleemid, mis on seotud kauplejate võimaliku kohustuse kehtestamisega tarnida tooteid tarbija elukohariiki; peab kahetsusväärseks, et teatavad kauplejad ei anna tarbijatele võimalust minna postipakkidele ise järele või seda ise organiseerida või keelduvad saatmast tooteid

postipakkide piiriülesele kättetoimetamisele spetsialiseerunud transpordiettevõtjatele, olles vastuolus asukohapõhise tõkestuse määruse põhimõtetega; rõhutab, et piiriülese internetimüügi tarnepiirangud mõjutavad tarbijaid endiselt enam kui pooltel ostusoovi juhtudel ja see petab tarbijate lootusi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma lisameetmeid, et lihtsustada postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kättesaadavust ja toimimist; tuletab meelde, et kauplejad ei tohiks takistada kolmandatest isikutest veoettevõtjaid võimaldamast toodete piiriülest tarnimist tarbijatele, eriti juhul, kui kaupleja sellist võimalust ei paku või kui kaupleja ei luba tarbijal ise kaubale poodi järele minna; kutsub seetõttu komisjoni üles hindama, mil määral on taskukohaste postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste määratlemine internetimüüjate jaoks endiselt probleem; on veendunud, et komisjon peaks kaaluma nende kolmandast isikust postipakkide kättetoimetamise teenustele veelgi selgema viite lisamist määрусesse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma lisameetmeid, et lihtsustada postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kättesaadavust ja toimimist;

13. tunnistab, et tuleb jätkata tööd standardimise ja koostalitlusvõime valdkonnas ning toetada praeguseid jõupingutusi, et parandada postipakkide piiriülese kättetoimetamise süsteemide valdkonnas standardimist ja üldist teenusekvaliteeti ning palub komisjonil uurida edasisi samme, et toetada veokulude vähendamist piiriülestes olukordades;
14. võtab teadmiseks vertikaalse grupierandi määruse läbivaatamise¹²; palub komisjonil tagada, et valikulisi turustuskokkuleppeid ja ainuõigusi käsitlevaid kokkuleppeid ei kuritarvitataks, et need ei kahjustaks passiivse müügi õigust ega piiraks kaupade ja teenuste vaba liikumist üle riigipiiride ega takistaks tarbijatel osta kaupu ja teenuseid teistes liikmesriikides, ning soovib laiemat ja üksikasjalikumat analüüsi, pöörates erilist tähelepanu nende lepingute mõjule VKEdele; kutsub sellega seoses komisjoni üles nõuetekohaselt hindama asukohapõhise tõkestuse määruse passiivse müügi kokkuleppeid käsitleva artikli 6 tõhusust ning kaaluma võimalikke lisameetmeid tagamaks, et passiivset müüki piiravad kokkulepped ei kahjustaks konkurentsi, tarbijate valikuvõimalusi ega turu mitmekesisust;
15. võtab teadmiseks, et mõnes ELi sektoris on püsivad territoriaalsed tarnepiirangud, näiteks tarneahela eraettevõtjate (tarnijate) kehtestatud tõkked, mis võivad mõjutada jaemüüjaid või hulgimüüjaid, ning mis võivad takistada või piirata jaemüüjate või hulgimüüjate suutlikkust hankida kaupu muudest ELi riikidest kui see, kus nad asuvad, ja/või takistada neil turustada (st edasi müüa) kaupu teistesse ELi riikidesse kui see, kus nad asuvad, ning et see võib tuua kaasa kõrgemad tarbijahinnad; kutsub komisjoni üles jätkama konsultatsioone sidusrühmadega kogu ELis; kordab oma üleskutset komisjonile tegeleda telekommunikatsiooni- ja turvateenuste konkurentsivastase mõjuga, et saavutada täielikult toimiv ühtne turg, mis võib tuua kasu tarbijatele;
16. taunib asjaolu, et internetis registreerimise ja makseviisidega seoses püsivad mõned põhjendamatud takistused; tuletab meelde, et nende takistuste tõttu ei saa piiriülesed kliendid sageli registreeruda veebisaitidel, mis registreerumist nõuavad, või ei ole neil võimalik taotletud teenuse eest maksta, ilma et nad esitaksid selliseid andmeid nagu kohalik aadress või konkreetne riiklik makseviis või isegi riigisisene telefoninumber,

¹² Komisjoni 10. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/720 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes (ELT L 134, 11.5.2022, lk 4).

mis õõnestab määruse eesmärki võimaldada tarbijatel ostelda nagu kohalikud; kutsub komisjoni üles tegema nende takistuste kõrvaldamiseks koostööd liikmesriikide ja sidusrühmadega ning viima läbi põhjaliku analüüsi, et pakkuda välja meetmed nende kõrvaldamiseks kooskõlas teenuste direktiivi põhimõtetega, tagades asukohapõhise tõkestuse määruse põhimõtete täieliku rakendamise tarbijate ja klientide hüvanguks;

17. tuletab meelde, et määruse artikli 1 lõike 5 kohaselt ei tohiks see mõjutada autoriõigust; rõhutab, et parlament esitas kooskõlas määruse läbivaatamisklausliga palve, et komisjon hindaks seda, kas määrust tuleks kohaldada ka niisuguste elektrooniliselt osutatavate teenuste suhtes, mille peamine sisu on juurdepääsu võimaldamine autoriõigustega kaitstud teoste või muule autoriõigustega kaitstud materjalile ja nende kasutamise võimaldamine, sh autoriõigustega kaitstud teoste või autoriõigustega kaitstud muu materjali müümine mittemateriaalses vormis, tingimusel et kaupljal on asjaomaste territooriumide jaoks olemas vajalikud õigused¹³; tuletab meelde asukohapõhise tõkestuse määruse esimese lühiajalise läbivaatamise tulemusi, milles märgitakse, et audiovisuaalteoste pakkumise laiendamine, ka vastusena üksiktarbijate omaalgatuslikele taotlustele ilma lisalitsentse nõudmata, edendaks piiriülest nõudlust audiovisuaalsisu järele, suurendades lõppkokkuvõttes kultuurilist mitmekesisust ja sisu levitamist uutele sihtrühmadele üle piiride, ning nõuab seetõttu täiendavat analüüsi;
18. on seisukohal, et tuleb ära teha rohkem, et tagada teoste ja programmide, sealhulgas olemasolevate ja uute kino- ja audiovisuaalteoste levitamine ja kättesaadavus ELis, väljendades sealäbi kultuuri rikkust ja mitmekesisust Euroopas piiriüleselt; tunnistab sellega seoses, et äärmiselt oluline on toetada Euroopa ühistootmist, dubleerimist või subtiitritega varustamist ELi 24 ametlikus keeles ning teoste rahvusvahelist levitamist; palub komisjonil soovitada koostöös tööstusega algatust, et tagada auhinnatud Euroopa filmide, näiteks Euroopa kinopubliku auhinna LUX võitjate filmide kättesaadavus kogu ELis;
19. väljendab heameelt edusammude üle, mida on tehtud muusika, e-raamatute, videomängude ning tarkvaratoodete ja -teenuste piiriüleselt kättesaadavaks tegemisel nii tellimis- kui ka tehingupõhiste mudelite vallas; tuletab meelde, et asukohapõhine piiramine raamatusektoris ei ole enamiku tarbijate jaoks murettekitav; peab kahetsusväärseks, et audiovisuaalsisu ja spordisündmuste otseülekannete piiriülese kättesaadavuse valdkonnas on tehtud vähe edusamme, süvendades tarbijate tunnet, et audiovisuaalteenuste sektoris on asukohapõhine tõkestus kõige rangem; tunnistab asukohapõhise tõkestuse eriliselt negatiivset mõju piiriülestes piirkondades elavatele või keelevähemustesse kuuluvatele kodanikele;
20. märgib, et populaarseks on saanud mitmesugused vahendid, mida tarbijad kasutavad asukohapõhise tõkestuse vältimiseks, sealhulgas vahendid, mis võimaldavad juurdepääsu autoriõigusega kaitstud sisule, milleks luba ei ole, eriti audiovisuaalse sisu puhul; peab oluliseks tunnistada, et audiovisuaalteenuste sektori pidev ajakohastamine ja kohandamine tarbijate uute ootustega võib anda rohkem tulemusi kui selliste

¹³ [Euroopa Komisjoni 2020. aasta uuring The impacts of the extension of the scope of the geo-blocking regulation to audiovisual and non-audiovisual services giving access to copyright protected content](#) (uuring, milles käsitletakse mõju, mis kaasneb asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisala laiendamisega audiovisuaalsetele ja mitteaudiovisuaalsetele teenustele, mis annavad juurdepääsu autoriõigusega kaitstud sisule).

vahendite tulemusliku kasutamise kahjustamine;

21. tunnistab, et juba kaks määrust kujutavad endast erandit audiovisuaalsektori territoriaalsest ainuõigusest, nimelt kaasaskantavuse määrus, millega nähakse ette veebisisuteenuse tellimuse kaasaskantavus kõigis liikmesriikides, ning direktiiv (EL) 2019/789 teatavate veebiülekannete suhtes kohaldatavate autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste kasutamise kohta, millega nähakse ette juurdepääs uudistele ja päevakajalistele saadetele ning ringhäälinguorganisatsioonide täielikult rahastatud omatoodangule kogu Euroopa Liidus; on veendunud, et eelkõige kaasaskantavuse määrus on toonud märkimisväärset kasu tarbijatele, kes eeldavad, et nad saavad teises liikmesriigis ajutise viibimise ajal oma teenuseid jätkuvalt kasutada; võtab teadmiseks komisjoni 2022. aasta juuni aruande kaasaskantavuse määruse kohaldamise kohta, milles selgitatakse, et kõnealuse määruse artiklis 4 sätestatud juriidiline fiktsioon on võimaldanud ületada autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste territoriaalsed piirangud, ilma et õiguste omajad kaotaksid märkimisväärselt tulu; palub komisjonil hinnata võimalust kohaldada sarnast lähenemisviisi ka asukohapõhise tõkestuse määruses;
22. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon on lõpuks algatanud sidusrühmade dialoogi audiovisuaalsisule juurdepääsu ja selle kättesaadavuse üle kogu ELis, nagu teatati asukohapõhise tõkestuse määruse esimese lühiajalise läbivaatamise käigus ning meedia ja audiovisuaalvaldkonna 2020. aasta detsembri tegevuskavas; tuletab meelde, et dialoogi eesmärk oli kehtestada konkreetsed meetmed, et parandada piiriülest juurdepääsu audiovisuaalsisule ja selle kättesaadavust, ning määratleda sellega seoses konkreetsed eesmärgid; peab kahetsusväärseks, et seni ei ole sidusrühmade dialoogi käigus esitatud selget tegevuskava, milles oleks esitatud üksikasjalikud sammud audiovisuaalsisule piiriülese juurdepääsu ja selle kättesaadavuse parandamiseks;
23. rõhutab, et on vaja lisameetmeid, et vastata tarbijate ootustele seoses spordiürituste kataloogiülese kättesaadavuse ja piiriülese juurdepääsuga voogedastusteenuste kaudu, nagu turupõhised tööstusalgatused ja partnerlused sisu edasiseks levitamiseks kogu ELis ning juurdepääsu ja kättesaadavuse suurendamiseks; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles hoolikalt hindama kõiki võimalusi, mis vähendavad põhjendamatuid ja diskrimineerivaid asukohapõhiseid tõkkeid juurdepääsul audiovisuaalteenustele ja spordiürituste vaatamisele, võttes samal ajal arvesse võimalikku mõju praegustele ärimudelitele ja loomesektorile kättesaadavatele rahalistele vahenditele; juhib tähelepanu sellele, et audiovisuaal- ja kinematograafiliste teoste rahastamine hõlmab väga suuri investeeringuid; kutsub komisjoni üles esitama parlamendile sidusrühmade dialoogi üksikasjalikud tulemused asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisala võimaliku laiendamise kohta audiovisuaalsisule, sealhulgas konkreetsed sammud ja konkreetsed eesmärgid, et parandada piiriülest juurdepääsu audiovisuaalsisule ja selle kättesaadavusele, kajastades seeläbi Euroopa kultuuri rikkust ja mitmekesisust;
24. kutsub sellega seoses komisjoni üles pakkuma välja konkreetsed lahendused, mis võimaldaksid tarbijatele, eelkõige piiriülestes piirkondades elavatele või keelevähemustesse kuuluvatele kodanikele, seadusliku juurdepääsu erinevale piiriülesele sisule; tuletab meelde komisjoni kohustust anda aru asukohapõhise tõkestuse määruse hindamise kohta ning soovitab sellele lisada asukohapõhise tõkestuse määruse põhjaliku läbivaatamise hiljemalt 2025. aastaks, pöörates erilist tähelepanu audiovisuaalteenuste lisamisele määruse kohaldamisalasse; tunnistades vajadust

täiendavalt hinnata võimalikku mõju audiovisuaalsektori üldisele dünaamikale, tagades ettevõtjatele jätkusuutlikud ärimudelid; soovib komisjonil selle keerukuse tõttu, mis tuleneb sellistest teguritest nagu sisu mitmekesisus, pakkujad, ärimudelid, tarbijate eelistused, litsentsimudelid ja keerukad väärtusahelad, kaaluda järkjärgulist lähenemisviisi, keskendudes audiovisuaalsektori konkreetsetele liikidele ja levitamismudelitele ükshaaval, ning koguda täiendavaid tõendeid enne edasiste meetmete võtmist; tagada seejuures realistlikud tähtajad võimalikeks muudatusteks, mis võimaldavad audiovisuaalteenuste osutajatel oma ärimudeleid uute eeskirjadega nõuetekohaselt kohandada ning tagada kultuurilise mitmekesisuse ja sisu kvaliteedi säilimine;

25. tuleb meelde, kui oluline on toetada Euroopa ühistoodangu poliitikat, mis kajastab Euroopa kultuuri rikkust ja mitmekesisust, ning seda, kui tähtis on teoste rahvusvahelise levitamise tugevdamine; kutsub komisjoni üles rahastama valikut Euroopa sümboolsetest filmidest, mis tehakse programmi „Loov Euroopa“ MEDIA kaudu veebi teel kõigis riikides ja keeltes kättesaadavaks; kutsub komisjoni üles rahastama MEDIA alaprogrammi kaudu rohkem audiovisuaalteenuste dubleerimise ja subtiitritega varustamise projekte ning töötama selle nimel, et parandada juurdepääsu kinematograafia varasalve kuuluvatele teostele; on mures, et asukohapõhine piiramine toimub ka audiovisuaalteenuste puhul, mida rahastatakse või kaasrahastatakse ELi MEDIA programmist, ning on arvamusel, et kui ELi rahalised vahendid on seotud audiovisuaalse sisu rahastamisega, ei tohiks ühtegi ELi kodanikku sellele juurdepääsust ilma jätta;
26. märgib, et internetipõhised muusikateenused (voogedastatavad või tellitavad muusikateenused) on kõikjal ELis laialdaselt kättesaadavad ning enamik peamisi muusika voogedastusteenuseid on kättesaadavad kõigis ELi liikmesriikides, mis näitab tarbijate kasvavat huvi võimaluse vastu kuulata muusikat piiriülevalt; tunneb muret selle pärast, et teises liikmesriigis viibides on tarbijatel takistatud juurdepääs muusika voogedastusteenustele, eelkõige kohaldatavate tingimuste automaatse muutmise või ka makseviiside aktsepteerimise tõttu;
27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama asjakohaste õigusaktide ühtlustamist ja tegema ettepaneku kasutada vastastikuse tunnustamise põhimõtet osana digitaalse ühtse turu strateegiast, et vähendada piiriülevalt tegutsevate kauplejate riske ja kulusid ning motiveerida rohkem kauplejaid kaupu või teenuseid piiriülevalt tarnima;
28. kutsub komisjoni üles jätkuvalt jälgima turusuundumusi seoses klientide juurdepääsuga toodete ja teenuste pakkumistele ühtsel turul, keskendudes eelkõige asukohapõhise piiramise tavade mõjule transpordi-, finants-, tervishoiu- ja telekommunikatsiooni valdkonnas, sealhulgas selleks, et lõpetada mobiilsideoperaatorite pakutavate teenuste blokeerimine ELi piirialadel ning keskenduda nende määrusesse lisamise võimalikele eelistele; rõhutab, et komisjon peaks arvesse võtma nende sektorite eriomadusi ja õigusraamistikke, kui ta analüüsib määruse võimalikku laiendamist nendele sektoritele, tagamaks, et kõik kavandatud muudatused on teostatavad ja kasulikud; nõuab tungivalt, et komisjon alustaks põhjalikku konsultatsiooniprotsessi nende sektorite sidusrühmadega, samuti tarbijate esindajate ja akadeemiliste ringkondadega, et koguda teavet ja tagasisidet määruse võimaliku laiendamise kohta nendele teenustele;
29. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles korrapäraselt ajakohastama ja täiendama riiklikele

täitevasutustele laekunud kaebusi käsitlevaid arvnäitajaid, et tuvastada paremini võimalikke tarbijate jaoks murettekitavaid valdkondi; rõhutab, et sellega seoses võiks regulaarsete kontrollostude tegemine ja võrdlus 2015. ja 2019. aasta kontrollostudega aidata tuvastada püsivaid probleeme;

30. nõuab tungivalt, et hinnataks täielikult võimalikku koostoimet digitaalse ühtse turu strateegia muude meetmetega, nagu piiriülese e-kaubanduse käibemaksu vallas tehtud muudatustega, mis jõustusid 1. juulil 2021 ja mille eesmärk on vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid piiriüleseid tehinguid tegevate kauplejate jaoks ja seega julgustada rohkem kauplejaid tarnima kaupu või teenuseid piiriüleselt, ning määrusega (EL) 2018/644¹⁴ postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta, mis peaks aitama suurendada piiriüleste tariifide läbipaistvust;
31. kutsub liikmesriike üles suurendama pingutusi määruse täielikuks kohaldamiseks ja tegema tihedamat koostööd tarbijakaitsealase koostöö võrgustikus;
32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

¹⁴ 18. aprilli 2018. aasta määrus (EL) 2018/644 postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuste kohta (ELT L 112, 2.5.2018, lk 19).

18.7.2023

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise kohta digitaalsel ühtsel turul (2023/2019(INI))

Arvamuse koostaja (*): Sabine Verheyen

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde filmi- ja audiovisuaalsektori ning teiste autoriõigusega kaitstud veebisisu hõlmavate loomesektorite otsustavat tähtsust ELi jaoks nii majanduslikul kui ka kultuurilisel tasandil ning peab neid sektoreid ELi kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meedia pluralismi kaitsmiseks äärmiselt oluliseks; juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 pandeemia tõttu tekkisid Euroopa filmi- ja audiovisuaalsektoris häired ja teenitav tulu vähenes järsult;
2. väljendab heameelt selle hindamisaruande järelduste kohta, mis kinnitavad, et määruse kohaldamisala laiendamine autoriõigusega kaitstud veebisisule ei tooks tarbijatele olulist kasu sisu valikul ning sellel oleksid ebasoodsad tagajärjed sisupakkumise kuludele ja mitmekesisusele;
3. rõhutab, et investeringud filmide tootmisse, turustamisse ja näitamisse on suure riskiga ettevõtmine ning et seda investeringut kaitstakse filmi näitamise territoriaalse ainuõigusega;
4. märgib, et filmi- ja audiovisuaalsektoril on palju sidusrühmi, sealhulgas suur arv väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kelle hulka kuulub hulgaliselt väga uuenduslikke, loomingu- ja sõltumatuid tootmis- ja turustusettevõtjaid ning kinosid, kes toodavad, turustavad ja näitavad kogu ELis väga mitmesugust sisu;
5. rõhutab Euroopa filmi- ja audiovisuaalsektori pragmaatilist ja pidevat kohandumist 27 riigist koosneva liidu kultuurilise ja majandusliku tegelikkusega, kus on erinevad riiklikud ja piirkondlikud kultuurid, harjumused, turutingimused ja vaatajaskonna nõudlus ning mis nõuab kohandatud lähenemisviise sisu arendamisele, tootmisele ja turustamisele;
6. rõhutab filmi- ja audiovisuaalsektori peamisi rahastamispõhimõtteid, eelkõige autoriõigust ning litsentsiõiguste hädavajalikku territoriaalset ja ainuõiguslikku jaotamist ning lepinguvabadust, ning märgib, et filmide väärtusahel on tihedalt seotud

ökosüsteem; rõhutab, et internetis toimuv mõjutab ka seda, mis toimub väljaspool interneti; tuletab meelde, et ajaline ja territoriaalne ainuõigus on omavahel tihedalt seotud;

7. rõhutab, et teoste kättesaadavust käsitlevas dialoogis, mille komisjon algatas meedia- ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskava raames, ei ole veel konkreetseid edusamme tehtud; tuletab meelde komisjoni aruannet, milles kinnitatakse, et juurdepääs ELi liikmesriikides kättesaadavatele teostele on väga erinev;
8. väljendab sellega seoses heameelt määruse (EL) 2018/302¹ (asukohapõhise tõkestuse määrus) esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise üle, mille tegi komisjon ja mis toetab audiovisuaalteenuste jätkuvat väljajätmist määruse kohaldamisalast;
9. väljendab heameelt nõukogu 30. novembri 2021. aasta ja 4. aprilli 2022. aasta järelduste üle, milles rõhutatakse, et territoriaalne ainuõigus ja ainuõiguslikud litsentsid on tähtsad audiovisuaalsektori kestlikkuse seisukohast;
10. kordab asjaolu, et territoriaalsete ainulitsentside süsteem tagab praegu filmide ja audiovisuaalse sisu kestliku rahastamise ning aitab tagada nii sisu kui ka kultuurilist mitmekesisust ja pluralismi ning mitmesuguseid turustamise ärimudeleid, millest saavad lõppkokkuvõttes kasu ELi tarbijad;
11. rõhutab määrusega (EL) 2017/1128 (võrgusiteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul²) saavutatut, mis võimaldab tellijatele nende elukohaliikmesriigis õiguspäraselt osutatavate võrgusiteenuste kättesaadavuse ja nende kasutamise, kui nad viibivad ajutiselt mõnes muus liikmesriigis, häirimata seejuures audiovisuaaltootjate väärtusahelat; tuletab meelde kaasaskantavuse tähtsust filmi- ja audiovisuaalsisu kättesaadavuse parandamisel, kui Euroopa elanikud reisivad välismaale, ning nõuab, et põhjalikumalt hinnataks selle tõhusust ja kohaldamist, võttes arvesse kiiresti arenevaid tarbimisharjumusi ja turusuundumusi selles sektoris;
12. rõhutab, et praegune territoriaalse ainuõiguse süsteem spordis aitab säilitada sisu kvaliteeti ja pakkumist ning pakkuda spordiürituste korraldajatele kestlikkust, tagades samal ajal rohujuure tasandi spordi rahastamise ja investeeeringud talentide arendamisse;
13. on seisukohal, et audiovisuaalteenuste lisamine asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse kahandaks märkimisväärselt tulusid, seades ohtu uude sisusse investeerimise ning vähendades samal ajal lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust sisu tootmisel, turustamisel, reklaamimisel ja näitamisel; rõhutab, et selline lisamine vähendaks turustuskanalite arvu, mis lõppkokkuvõttes tõstaks tarbijate jaoks hindu;
14. rõhutab, et territoriaalne litsentsimine annab turustajatele ja kinoettevõtjatele suurema paindlikkuse teha koostööd, et luua oma territooriumil sisuturge, näiteks esilinastuste eri kuupäevade kaudu, tagades samal ajal ka filmi levitamiskiiside kronoloogiat käsitlevate

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatu asukohapõhise tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ, ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1128 võrgusiteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul (ELT L 168, 30.6.2017, lk 1).

riiklike reeglite järgimise ning sihipärased turundusalased pingutused, võttes arvesse kultuurilisi ja keelelisi iseärasusi;

15. rõhutab, et hiljutised Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse andmed tõestavad, et turg pakub publikule kogu Euroopas üha rohkem Euroopa filme; märgib, et selline hüppeliselt kasvanud kättesaadavus näitab, et territoriaalse ainuõiguse ärimudel tagab filmide arvukuse ning audiovisuaalteenuste jätkuv väljajätmine määruse kohaldamisalast on endiselt eesmärgipärane;
16. rõhutab, et selline lisamine võib avaldada mitmesugust kahjulikku mõju filmide ja audiovisuaalse sisu loomisele, rahastamisele, tootmisele, turustamisele, reklaamimisele ja kasutamisele keskpikas ja pikas plaanis, võides seeläbi kahjustada kultuurilist mitmekesisust ja kogu väärtusahelat, mis tugineb täielikult territoriaalsuse põhimõttele;
17. tuletab meelde, et nagu on märgitud komisjoni 2020. aasta novembri aruandes asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta, ei valmista enamikule tarbijatele asukohapõhine piiramine raamatusektoris muret ning e-raamatute lisamine määruse kohaldamisalasse vähendaks tulusid, ohustades investeerimist uude sisusse, vähendades ka lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust, süvendades väheste turgu valitsevate turuosaliste monopoli ning tõrjudes samal ajal paljud VKEd turult välja, mis õõnestab alternatiivseid või sõltumatuid pakkumisi ega too seega tarbijatele peaaegu mingit kasu;
18. on seisukohal, et muusikateenuste lisamine asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse kahandaks märkimisväärselt tulu, seades ohtu uude sisusse investeerimise ja vähendades samal ajal lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust nii sisu tootmisel kui ka turustamisel, mille tulemusena hinnad tarbijate jaoks tõuseksid;
19. on seisukohal, et selline lisamine võib eelkõige viia hindade ühtlustamiseni, mis kahjustab tarbijaid, sest see võib põhjustada hinnatõusu riikides, kus territoriaalne ainuõigus võimaldab pakkuda sisu tarbija ostujõule vastavate hindadega;
20. on seisukohal, et tuleb ära teha rohkem, et tagada teoste ja programmide, sealhulgas olemasolevate ja uute kino- ja audiovisuaalteoste levitamine ja kättesaadavus ELis, väljendades seeläbi kultuuri rikkust ja mitmekesisust Euroopas piiriülevalt; tunnistab sellega seoses, et äärmiselt oluline on toetada Euroopa ühistootmist, dubleerimist või subtiitritega varustamist ELi 24 ametlikus keeles ning teoste rahvusvahelist levitamist; palub komisjonil teha koostöös kõnealuse tööstusharuga ettepanek algatuse kohta, mille eesmärk on tagada, et Euroopa auhinnatud filmid, näiteks filmiauhinna LUX võitjad, oleksid kättesaadavad kogu ELis ning et piiriülevalt tehtaks kättesaadavaks laiem tellitavate videoteenuste kataloog, et suurendada investeringute tasuvust mitmel siseturul;
21. kutsub komisjoni üles alustama tööd Euroopa teoste veebis leitavuse parandamiseks ning uurima soovitusalgortimide rolli, mõju ja läbipaistvust kultuurisektoris;
22. märgib, et subtiitritega varustamise ja sisu dubleerimise toetamine suurendab mitte ainult sisu nõudlust ja kättesaadavust eri riikides, vaid ka sellele juurdepääsetavust; juhib tähelepanu suuremale hulgale Euroopa sisule, mida edastatakse publikule kogu Euroopas, ning nõuab liikmesriikidelt ja sektorilt lisainvesteeringuid;

23. tuletab meelde direktiivi 2010/13/EL³ (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) artikli 7 tähtsust ja rõhutab, et sisule juurdepääsetavust tuleks mõista selle täieliku kohaldamisala alusel; nõuab selle rakendamise tugevdamist, sealhulgas kuulmiskahjustuse ja nägemispuudega inimeste puhul, tagades, et juurdepääs audiovisuaalsisule on kaasav ja võimalik kõigi Euroopa kodanike jaoks;
24. toetab Euroopa kultuuri ja sisu mitmekesisuse edendamist, millest saavad lõppkokkuvõttes kasu Euroopa tarbijad;
25. tuletab meelde kinosektori pakutavate kogemuste ainulaadsust ja sellega seoses filmilinastuste väärtust ning kutsub liikmesriike üles toetama nende jätkuvat kasutamist, pidades samal ajal sammu kodanike muutuvate harjumuste ja tarbimistavadega;
26. kordab vajadust investeeringute järele, et prognoosida edasisi turumuutusi, soodustada uute vormingute teket ja tugevdada ELi ettevõtjate mitmesuguseid veebipakkumisi.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	18.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Rob Rooken, Marc Tarabella
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Angel Dzhambazki, Erik Marquardt

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

23	+
ECR	Angel Dzhambazki, Rob Rooken
ID	Christine Anderson
NI	Marc Tarabella
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels

3	-
Verts/ALE	Romeo Franz, Erik Marquardt, Niklas Nienass

2	0
NI	Andrea Bocskor
S&D	Petra Kammerevert

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise kohta digitaalsel ühtsel turul (2023/2019(INI))

Arvamuse koostaja: Karen Melchior

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse komisjoni 30. novembri 2020. aasta aruannet asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta (COM(2020)0766),
 - võttes arvesse oma 13. novembri 2018. aasta resolutsiooni vähemustega seotud miinimumstandardite kohta¹,
 - võttes arvesse Euroopa kodanikualgatust pealkirjaga „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“ (Vähemuste turvapaket – miljon allkirja Euroopa mitmekesisuse nimel) ning Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2020. aasta resolutsiooni selle kohta²,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrust (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ³ (asukohapõhise tõkestuse määrus),
- A. arvestades, et asukohapõhise tõkestuse määruses ei käsitleta digitaalse meedia sisu asukohapõhist tõkestamist; arvestades, et määrusega nähakse ette läbivaatamine, et hinnata, kas selle kohaldamisala tuleks laiendada elektroonilistele teenustele, mille peamine omadus on juurdepääsu võimaldamine teostele või muule materjalile, mis on kaitstud autoriõigusega ja mida osutatakse territoriaalsete ainulitsentside alusel, sealhulgas teenused, mille peamine eesmärk on e-raamatute, muusika või videomängude pakkumine, juurdepääs spordiürituste ülekannetele ja kinematograafiateenustele, olenemata nende tootmis-, levitamise- või edastamisviisist,

¹ ELT C 363, 28.10.2020, lk 13.

² ELT C 445, 29.10.2021, lk 70.

³ ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1.

ning raadioringhääling⁴;

- B. arvestades, et audiovisuaalsektor on ELi jaoks nii majanduslikul kui ka kultuurilisel tasandil otsustava tähtsusega; arvestades, et see sektor on väga oluline ELi kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe kaitsmiseks;
- C. arvestades, et audiovisuaalsektor koosneb paljudest väga uuenduslikest ja loomingulistest sõltumatutest erineva suurusega tootmis- ja turustustevõtetest, sealhulgas mikro-, väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest, mis toodavad, levitavad ja tutvustavad väga erinevat sisu; arvestades, et 2019. aastal töötas ELi audiovisuaalsektoris hinnanguliselt 490 000 inimest⁵;
- D. arvestades, et audiovisuaalteenused ja -teenused, mis on seotud autoriõigusega kaitstud sisu või immateriaalses vormis teostega, nagu muusika voogedastusteenused ja e-raamatud, jäeti asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalast välja; arvestades, et komisjon vaatab selle väljajätmise läbi; arvestades, et välja jäeti ka muud teenuseid, nagu finants-, transpordi-, tervishoiu- ja sotsiaalteenused;
- E. arvestades, et ainuõiguslikud territoriaalsed litsentsid tagavad praegu filmide ja audiovisuaalse sisu jätkusuutliku rahastamise ja aitavad ühtlasi kaasa nii sisu mitmekesisuse kui ka kultuurilise pluralismi ning turustamise paljude eri ärimudelite tagamisele;
- F. arvestades, et komisjoni tehtud läbivaatamisest ilmneb, et Euroopa tarbijatel on juurdepääs ainult väikesele osale kogu liidus internetis kättesaadavaks tehtud sisust; arvestades, et teistes liikmesriikides pakutavale digitaalmeediasisule ligi pääseda püüdivate tarbijate arv kasvab kiiresti ja kolmandik kodanikest on väljendanud huvi selle vastu; arvestades, et digitaalmeediasisule juurdepääsu tõkkeid ei saa kaasaskantavuse määrusega⁶ kõrvaldada, kuna määruse kohaldamisala on piiritletud;
- G. arvestades, et viimastel aastatel on EL hõlbustanud piiriülest juurdepääsu audiovisuaalsele sisule, kõrvaldades teatavad autoriõigusega seotud takistused sisu levitamisel, jõustades kaasaskantavuse määruse, mis võimaldab tarbijatel ELis reisides jätkata juurdepääsu oma tasulisele tellitud teenusele, samuti veebitelevisiooni ja raadioprogrammide direktiiviga⁷, mis hõlbustab ringhäälinguorganisatsioonide internetipõhiste teenuste kaudu teatavate teleprogrammide piiriülest kättesaadavust ja mida ei ole seni asjakohaselt hinnatud; arvestades, et 2022. aasta juunis avaldati aruanne kaasaskantavuse määruse kohaldamise kohta, milles komisjoni talitused tuvastasid mõne tellitava videoteenuse platvormi puhul nõuete täitmisega seotud probleemid ja

⁴ Asukohapõhise tõkestuse määrust ei kohaldata direktiivi 2006/123/EÜ artikli 2 lõikes 2 osutatud tegevuste suhtes.

⁵ Vastavalt Euroopa meediatööstuse 2023. aasta mai väljavaatele moodustas tööhõive tootmises 42 % audiovisuaalsektori tööhõivest, ringhäälinguorganisatsioonide arvele langes 34 % (sealhulgas uudisteteenuste ning taristu/tehnilise töö valdkonnas), kinodele 13 %, tootmisjärgsele tegevusele 7 % ja levitamisele 3 %. Tootmine suurenes ELis ajavahemikul 2011–2019 pärast seda, kui kerkisid esile voogedastusplatvormid. Tööhõive televisioonis suurenes samal ajavahemikul enam kui 25 %.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1128 võrgusisuteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul (ELT L 168, 30.6.2017, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/789, millega kehtestatakse ringhäälinguorganisatsioonide teatavate veebiülekannete ning televisiooni- ja raadiosaadete taasedastamise suhtes kohaldatavate autoriõiguste ja nende kaasnevate õiguste teostamise reeglid ja muudetakse direktiivi 93/83/EMÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 82).

uurisid neid; arvestades, et parlamendile ei ole selle olulise uurimise kohta tagasisidet antud, mis tähendab, et sektoril puudub teave ülejäänud manööverdamisruumi kohta, et suurendada piiriülest juurdepääsu suuremale hulgale veebisisule;

- H. arvestades, et Euroopa Parlament tuletas oma 17. veebruari 2022. aasta resolutsioonis mittetariifsete ja maksuväliste tõkete kõrvaldamise kohta ühtsel turul⁸ meelde, et vaatamata asukohapõhise tõkestuse määrusele on teatavad takistused alles, eelkõige audiovisuaalteenuste ja -sisu pakkumisel, ning et need probleemid väljenduvad tarbijate vähenenud usalduses piiriüleste internetiostude vastu digitaalsel ühtsel turul;
- I. arvestades, et kaasaskantavuse määrus võimaldab tarbijatel, kes on ostnud digitaalset meediasisu või tellinud digitaalse meedia sisu oma ELi liikmesriigis, pääseda juurde oma sisule ja tasulistele tellimustele, kui nad viibivad ajutiselt mõnes teises ELi liikmesriigis; arvestades, et praegu kaasneb alalise elukohavahetusega uute läbirääkimiste pidamine selliste teenuste osutamise üle teenuseosutajaga, kes tegutseb uues elukohariigis, hoolimata sellest, et tarbija on asukohapõhise piiramise tõttu seaduslikult omandanud juurdepääsu- ja kasutamisoiguse oma päritoluliikmesriigis;
- J. arvestades, et ühtne turg hõlmab sisepiirideta ala, mis põhineb muu hulgas isikute ja teenuste vabal liikumisel; arvestades, et selleks on vaja tagada, et kodanikud, kes on omandanud digitaalse meediasisu oma elukohaliikmesriigis, saaksid sellele sisule juurde pääseda ja seda kasutada ka siis, kui nad viibivad ajutiselt teises liikmesriigis, näiteks puhkusel, isiklikel või ametialastel põhjustel reisides või välismaal õppimise ajal;
- K. arvestades, et piirialadel elavatel või keelevähemustesse kuuluvatel kodanikel ei ole asukohapõhise tõkestuse tõttu sageli juurdepääsu valdavale osale nende emakeelsest sisust; arvestades, et avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide jõupingutused olukorra parandamiseks ning veebipõhiste tele- ja raadioprogrammide direktiivi kaudu võimaldavad vaid piiratud juurdepääsu aktuaalseid sündmusi käsitlevatele programmidele, mis tähendab, et keelevähemuste ja piirialadel elavate kodanike juurdepääs suuremale osale kultuurilisest sisust ja selle kasutamine on endiselt väga piiratud;
- L. arvestades, et Euroopa Parlament kutsus oma 13. novembri 2018. aasta resolutsioonis vähemustega seotud miinimumstandardite kohta ELis komisjoni ja liikmesriike üles võtma meediateenustele lubade andmisel arvesse rahvus- ja etnilisi vähemusi ning on innustanud komisjoni looma vajalikke õiguslikke ja regulatiivseid tingimusi, et tagada juurdepääsu võimaldamise vabadus audiovisuaalsele sisule, selle edastamisele ja vastuvõtmisele piirkondades, kus elavad vähemused; arvestades, et Euroopa kodanikualgatuse „Minority SafePack“ esitati muudatusettepanek, et tagada teenuste osutamise vabadus ja audiovisuaalse sisu vastuvõtmise vabadus piirkondades, kus vähemused elavad, ning nõuti nende küsimuste käsitlemist ühtse Euroopa autoriõiguse loomise kontekstis, mille tulemuseks oleks liidusiseste loa andmisega kaasnevate takistuste kõrvaldamine; arvestades, et Euroopa Parlament väljendas oma 17. detsembri 2020. aasta resolutsioonis toetust Euroopa kodanikualgatusele „Minority SafePack“ ja tervitas komisjoni kavatsust alustada oma meedia- ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskava raames sidusrühmadega dialoogi audiovisuaalse sisu üle, võttes aluseks asukohapõhise tõkestust käsitleva määruse üksikasjaliku läbivaatamise, ja rõhutas vajadust tagada tulevastes õigusaktides vähemuskeeltega seotud küsimuste

⁸ ELT C 342, 6.9.2022, lk 212.

arvessevõtmine;

- M. arvestades, et „audiovisuaalteenused, sealhulgas kinoteenused, olenemata nende tootmis-, jaotus- ja edastamisviisist“⁹ jäetakse direktiivi 2006/123/EÜ kohaldamisalast Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 kohaselt välja;
- N. arvestades, et komisjon korraldas audiovisuaalsektori sidusrühmade, vähemuste ja tarbijakaitserühmadega peetava dialoogi, et arutada konkreetseid viise, kuidas edendada audiovisuaalse sisu levitamist ja parandada sellele kogu ELis tarbijate juurdepääsu; arvestades, et see dialoog näitas sektori mitmekesisust, kuid kokkulepet ei saavutatud; arvestades, et dialoogi käigus rõhutasid kõik audiovisuaalsektori kutseorganisatsioonid territoriaalse litsentsimise tähtsust;
- O. arvestades, et audiovisuaalsisu, sealhulgas otseülekande sisu piraatlus kahjustab audiovisuaalsektorit, sealhulgas kultuuri-, loome- ja spordisektorit; arvestades, et Euroopa Parlament on piraatluse vastu võitlemiseks nõudnud järjekindlalt konkreetset seadusandlikku ettepanekut, mis põhineks digiteenuste õigusaktiil¹⁰ ja muudel ELi õigusaktidel; arvestades, et Euroopa Komisjon on esitanud soovitusel internetipiraatluse vastu võitlemiseks; arvestades, et soovitused ei ole siiski siduvad ja annavad seetõttu tagasihoidlikke tulemusi;
- P. arvestades, et digitaalsele meediasisule juurdepääsu püsivad tõkked, nagu hind, killustatus, asukohapõhine tõkestatus ning dubleerimise või subtiitrite kättesaamatus, võivad viia selleni, et inimesed kasutavad sisule juurdepääsuks ebaseaduslikke levitamismeetodeid; arvestades, et digitaalsele sisule seadusliku juurdepääsu parandamine suurendaks kodanike usaldust digiteenuste vastu ja tagaks suurema õiguskindluse nii kasutajatele kui ka õiguste omajatele;
- Q. arvestades, et audiovisuaalsektori tegevusetus keelevähemuste pikaajaliste probleemide lahendamiseks rõhutab vajadust tugeva ja kohandatud lahenduse järele;
- R. arvestades, et määruse (EL) 2021/818 (millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027))¹¹ artiklis 3 on sätestatud, et üks programmi eesmärke on kaitsta, arendada ja edendada Euroopa kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja pärandit; arvestades, et programmi MEDIA tegevussuuna eesmärk on parandada juurdepääsu dubleerimisele ja subtiitritega varustamisele, et suurendada Euroopa kultuuriprogrammide levikut kogu liidus;
- S. arvestades, et kuigi televisioon on endiselt eurooplaste lemmikteenus filmide ja seriaalide vaatamiseks, väheneb selle roll tellitava sisu kasuks, eelkõige nooremate tarbijate seas; arvestades, et televisiooni ja raadio vähenev roll peaks ajendama ELi kaaluma, kuidas ta saaks toetada loomemajandust, mis peab toime tulema nende muutustega, sealhulgas nende ärimudelite võimalike muudatustega, et tagada nii audiovisuaalsektori majanduslik elujõulisus kui ka tarbijate juurdepääs sisule, samuti selleks, et suurendada kodanike usaldust digiteenuste vastu ja tagada õiguskindlus;

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 34).

arvestades, et internetiteleviiooni- ja raadioprogrammide direktiiviga pakutava autoriõigusega kaitstud sisu üleeuroopalise litsentsimise hõlbustamise õiguslikud lahendused piirduvad ringhäälinguga ning seetõttu ei saa need käsitleda kogu sisu litsentsimise ja juurdepääsuga seotud küsimusi digitaalses keskkonnas;

- T. arvestades, et 2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse lühiajalist perioodi hõlmavas komisjoni 2020. aasta aruandes rõhutatakse, et asukohapõhise tõkestuse määruse laiendamine võib suurendada kogu ELi hõlmavat ainuõiguslikku litsentsimist ja seega vähendada põhjendamatut asukohapõhist tõkestust, eelkõige spordiürituste veebisivule; arvestades, et komisjoni aruandes märgitakse siiski, et määruse reguleerimisala muutmine vajab täiendavat hindamist, nii et läbivaatamisel säiliks audiovisuaalteenuste väljaarvamine;
- U. arvestades, et asukohapõhine piiramine raamatusektoris ei ole enamiku tarbijate jaoks murettekitav;
1. tuletab meelde kõigi autoriõigusega kaitstud veebisivuteenuste otsustavat tähtsust ELi jaoks nii majanduslikul kui ka kultuurilisel tasandil ning leiab, et need teenused aitavad kaasa ELi kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meedia pluralismi kaitsmisele;
 2. tunnistab, et territoriaalne litsentsimine jääb tõenäoliselt sisu levitamise ja litsentsimise peamiseks mudeliks lühikeses ja keskpikas perspektiivis, kuid rõhutab, et erandid sellest mudelist võivad teatavatel juhtudel olla õigustatud, et parandada piiriülest juurdepääsu audiovisuaalsele sisule ja selle kättesaadavust ELis keelevähemuste jaoks; rõhutab, et see tähendab, et audiovisuaalse sisu litsentse laiendatakse geograafiliselt, et hõlmata naaberriigi tunnustatud keelevähemuse riiklikult määratletud territoorium, kus räägitakse sama keelt, seadmata kahtluse alla territoriaalsuse põhimõtet üldiselt;
 3. kutsub komisjoni üles looma kooskõlas parema õigusloome suunistega kiiresti õiguslikud ja regulatiivsed tingimused, et tagada vabadus pakkuda digitaalseid meediasivuteenuseid ning tagada vähemuste elukohaks olevatest piirkondadest pärit digitaalmeediasisu levitamine ja vastuvõtmine, et vähemused saaksid jälgida ja kuulata oma emakeelset sisu ilma selle sisu asukohapõhise tõkestuseta, kui seda edastatakse või pakutakse teisest riigist;
 4. rõhutab kaasaskantavuse määruse eeliseid, eelkõige ajutiselt teises liikmesriigis elavate kodanike jaoks; nõuab kaasaskantavuse määruse konkreetse rakendamise ja mõjususe täiendavat hindamist, võttes arvesse sektori kiiresti muutuvaid tarbimisharjumusi ja turusuundumusi;
 5. tunnistab, et ELi kodanikel, kes otsustavad kasutada liikumisvabadust ja kolida alaliselt teise liikmesriiki, on sisule juurdepääsul endiselt takistusi; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas tagada kodanikele juurdepääs selle liikmesriigi avalik-õiguslikele meediaplatformidele, mille kodakondsus neil on, olenemata nende elukohast, alustades uuesti dialoogi asjaomaste sidusrühmadega ja kõigi huvitatud pooltega, sealhulgas tarbijate, kodanike ja noortega;
 6. kutsub komisjoni üles algatama uuringuid Euroopa teoste leitavuse kohta veebis, et arutada soovitusalgortimide rolli ja läbipaistvust kultuurisektoris ning teha ettepanekuid tegevussuundade kohta, eelkõige standardimise, metaandmete esitamise, koostalitlusvõime ja üldsuse juurdepääsu hõlbustavate vahendite kohta;

7. kutsub komisjoni üles tagama kodanikele pikaajalise juurdepääsu digitaalmeediasisule, mille nad on ise ostnud, olenemata sellest, kus see sisu osteti; tuletab meelde, et praegu tagab ainuõigusliku territoriaalse litsentsimise süsteem filmide ja audiovisuaalse sisu kestliku rahastamise ning on väga oluline, et tagada nii sisu mitmekesisus kui ka lai valik levitamise seotud ärimudeleid;
8. tuletab meelde, kui oluline on toetada Euroopa ühistoodangut soodustavat poliitikat, mis kajastab Euroopa kultuuri rikkust ja mitmekesisust, ning tuletab meelde teoste rahvusvahelise levitamise tugevdamise tähtsust;
9. kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd telekommunikatsioonivõrgu operaatoritega, et tagada piisav ja ligipääsetav digitaristu, mis võimaldab kodanikel asjakohase kvaliteedi ja kiirusega avalik-õiguslikele meediaplatvormidele ligi pääseda; on seisukohal, et eraelu puutumatus ja andmeturbe põhimõtteid on oluline austada kõigis avalik-õiguslikele meediaplatvormidele juurdepääsu ja nende kasutamise õiguse tagamisega seotud meetmetes, ning nõuab tungivalt, et komisjon tagaks nende põhimõtete järgimise;
10. kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut, millega kohustatakse mitmes liikmesriigis tegutsevaid digitaalmeediasisu kommertspakkujaid võimaldama liidu kodanikel osta juurdepääs enda valitud liikmesriigi kataloogile;
11. kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut, millega tagatakse, et sisu, millesse digitaalmeediateenuse osutajad investeerivad, on täielikult kaitstud; kutsub komisjoni üles tagama, et spordiürituste veebi- ja muu otseülekande sisu piraatluse vastast võitlust käsitleva soovitusel rakendamist hinnatakse põhjalikult ja asjakohaselt; nõuab tungivalt, et komisjon esildaks veebipiraatlust käsitlevate õigusaktide ettepanekud, kui soovitusel mõju ei ole mõjutatud sektorite kaitsmiseks piisav;
12. kutsub komisjoni üles rakendama vahepeal meetmeid, millega kohustatakse mitmes liikmesriigis tegutsevaid digitaalmeediasisu kommertspakkujaid esitama Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskusele ja õiguste omajatele andmeid teoste kohta, mis neil veebis üleval on, ja nende kuulajas- ja vaatajaskonna kohta, et teha paremini kindlaks teoste seaduslikul viisil kättesaadavus;
13. kutsub komisjoni üles rahastama programmi „Loov Euroopa“ MEDIA tegevussuuna raames rohkem audiovisuaalteoste dubleerimise ja subtiitritega varustamise projekte ning uurima mitmesuguste Euroopa teoste kättesaadavaks tegemist kogu liidus;
14. tuletab meelde, et asukohapõhise tõkestuse määrus võimaldab tarbijatele juurdepääsu veebisiteenustele teistes liikmesriikides, kui teenusepakkujal on nende territooriumil õigused;
15. kutsub komisjoni üles parandama järelevalvet asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise üle liikmesriikides;
16. tunnistab muusika- ja audiovisuaalsektori tähtsust liidu majanduse jaoks ning tõstab esile paljude mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemise audiovisuaal- ja muusikatootmises; rõhutab, et neid sektoreid käsitlevate tulevaste õigusaktide kaalumisel peaks komisjon tagama, et kõik ettepanekud kaitseksid nende majanduslikku elujõulisust, edendaksid kultuurilist mitmekesisust sisu tootmisel ja soodustaksid

investeeringist uude sisusse;

17. on seisukohal, et audiovisuaalse sisu, muusika ja e-raamatute levitamist käsitlevate õigusaktide ettevalmistamisel peaks komisjon hoolikalt kaaluma nende mõju sisu kättesaadavusele ja hinnale.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	24.10.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 11 -: 10 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pascal Arimont, Geoffroy Didier, Ibán García Del Blanco, Pierre Karleskind, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Sabrina Pignedoli, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Alessandra Basso, Caterina Chinnici, Heidi Hautala, Antonius Manders, Catharina Rinzema, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Clara Aguilera, Andrus Ansip, Estrella Durá Ferrandis, Katrin Langensiepen, Anne-Sophie Pelletier

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

11	+
ECR	Raffaele Stancanelli, Kosma Zlotowski
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Pascal Arimont, Caterina Chinnici, Antonius Manders, Jiří Pospíšil, Axel Voss, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Catharina Rinzema

10	-
ID	Gilles Lebreton
PPE	Geoffroy Didier
S&D	Clara Aguilera, Estrella Durá Ferrandis, Ibán García Del Blanco, Maria-Manuel Leitão-Marques, Franco Roberti
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Heidi Hautala, Katrin Langensiepen

3	0
ID	Alessandra Basso
Renew	Pierre Karleskind, Adrián Vázquez Lázara

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
VASTUTAVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 4 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Maria Grapini, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Geoffroy Didier, Malte Gallée, Claude Gruffat, Catharina Rinzema, Dominik Tarczyński, Stéphanie Yon-Courtin
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Eric Minardi

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

33	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Dominik Tarczyński
NI	Miroslav Radačovský
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Svenja Hahn, Catharina Rinzema, Róza Thun und Hohenstein, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Alex Agius Saliba, Laura Ballarín Cereza, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller
Verts/ALE	Anna Cavazzini, Malte Gallée, Claude Gruffat, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

4	-
ID	Eric Minardi
PPE	Geoffroy Didier
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

3	0
ID	Alessandra Basso
S&D	René Repasi, Christel Schaldemose

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu